

Naujienu Antroji Dalis

NO. 427

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XIV METAI

VYTAUTAS KAROSAS

NUO RAUDONŲJŲ DULKIŲ IKI RUDOJO SAULĖLEIDŽIO

1.

*Akis įbedęs į padangę lyg druskos stulpas aš stovėjau,
ieškodamas manos žvaigždės, žiūrėdamas į Paukščių Kelią,
bet suradau tik debesėlį su nuplėštu audros sparnu.
Jis plaukė nuo šiaurės ledinio poliaus,
jis bėgo nuo šiaurinio vėjo ...*

*Tąsyk ir man lemtis paskyrė: sustingti vietoj ir stovėt,
arba skubėt us juo kartu, paliekant tėviškę, namus.*

*Rankas iškėliau aukštumon ir, įsikibęs debesėlio,
stengiausi aš apleisti žemę, bet jinai kojas man pririšo,
ji šaukė širdį man balsu, ji traukė kūną atgalios,
kurs, nesulaukęs nė aušros,
staiga lyg kaspinas perplyšo.*

*Kas liko ten, ko stinga čia, atspėt aš niekaip negaliu,
bet vis sapnuoju, vis regiu:*

*Gėles bemirštančias ant lango,
šviesioj padangėj šulinio svirtį,
kieme šakotą pušį, beržą,
daržę liepsnojantį jurginų laužą
ir šunį, staugiantį tarp vartų.*

2.

*Menu, kaip jėvas javui skundės, verkė, kaip virpo epusė šilė,
kaip tvenkinio vandens užimas, mane ilgai lydėjęs ir kankinęs,
išlėto sekė ir nutilo, lyg vėjas rudens kimus.*

*Užgriuvo vilkstinės kovoj sulaužytų šalmų;
dulkėtos svastikos, kardai, veidai suaugę su žeme, ar žemė,
mieganti veiduos?!*

*Laimėjimų sagas nušvietus Reicho saulė staiga apgėso
šiaurėje, —
jos spinduliai, konvulsiskai virpėdami, nutiško vakaruosna...
Tariau: ir aš gal būt baigsiu dienas kur nors miške tartum
mirštas pašautas vilkas,
ir apie ką nei sausas lapas, nei vėjelis, nei paukštis žodžio
nekartos.*

3.

*Blaškiaus kasdien ugnies rate, stengiausi baimėje priprast, —
su šypsena keista aš mirtį nugąlėjau, tai besijuokdamas
mefistu džiaugiaus moderniškai statyba! ...
Tai kas, kad miestų — milžinų net vietos nesurast,
tai kas, kad iškeptas žmogus nuolat garavo man akysna.*

*Liepsnos nuplikintas, palūžęs, nebegalįs panešt sunkiųjų kojų,
aš kartą naktį nukritau Dunojaus miegančion pakrantėn
ir ten ilgai, ilgai, akis užmerkdamas, svajoju ...*

4.

*Aplink mane pliki kalnai, lyg kylančios kolonos, šaltai nuo
žemės veržėsi aukštyn, —
tąnakt jie rėmė šviesų kupolą didingos dangiškos šventovės,
kurios žirondelius žvaigždynų, bekrįtančių į gilumą,
mėnulio būrės nešė, bangomis niekad nesustojant ...*

*Romansai, vynos, lieknos damos, ir Strauso valsai, ir daina,
manęs, nuliūdusio padangėn Vienos neviltiojo ...
Dunojus plaukė pro mane, toks šaltas, svetimas, nutolęs,
o aš, kančioj virpėdamas, veržiausi magiškai iš kūno į
kažkur miegančias pakluones, —
(Tąsa 2-am psl.)*

DIENŲ SKEVELDROS

Rašo J. Cicėnas (tėsinys)

1.

K. Bradūnas (žr. "Draugas", 1958.8) rašo:

Lietuvių Rašytojų draugijos Pranešimus, spausdinamus rotatorium draugijos nariams, perskaitau su dideliu malonumu. Rūsčioje ir liūdnoje tremties kasdienybėje visada mane jie paguodžia ir smagiai pralinksmina. Va ir dabar, turėdamas po ranka lapelį, pažymėtą nr. 25, sužinojau, kad Lietuvių Rašytojų draugija įsigijusi savo nariams kapines Prancūzijoje, kad a. a. Jurgis Savickis turėjęs dvi žmonas, kad viena jų šiaip sau, o kita, lietuviškomis akimis žiūrint kone ragana ir t. t. ir t. t.

Toliau jau su "karčiu liūdesiu" klausia LRD pirmininką ir JAV L. Bendruomenės "vyriausiąją būstinę":

—Kodėl vad. PL Seimo darbotvarkėje (iv. menų programoj) pamiršta tremties literatūra?

Klausimas rimtas ir pagrįstas. Bet grįškime į LRD Pranešimus. Ypač paskutinioji Pranešimų laida dar neatvėsusiusi nuo ... premijų įteikimo kaitrų ir aistrų. Lyg tai smulkmena. Bet ir — principas. Kam pagaliau tiesą sukti į tamsą? naktin?

Pvz. buvo prikišama savotiška premijos balsavimo technika: permatomi vokai, balsai nuplaukia pas suinteresuotą asmenį ir t. t. Pranešimuose gi rašoma, kad LRD Rev. komisija rado, kad "premija paskirta teisėtai". Jokių nesąžiningumo ženklų nerasta". O kur LRD Pranešimų redaktorius nudėjo Rev. komisijos pastabą — pageidavimą, idant ... balsavimo technika ateity būtų apdairesnė, be šešėlių?! Ak, ne kitus kaltinti, bet į krūtinę muštis ("mea culpa") vertėtų ar ne?

O, va, grįškime į "plebiscitą". Pranešimuose didžiuojamasi, kad 34 (o koks partiškas, atsiprašau — simboliškas skaičius: tiek pat balsų juk buvo ir už "Rugsėjo žvaigždės"!)) pareiškė esą patenkin-ti, 7 nepatenkinti, 13 nepareiškė nuomonės. Kokia skaičių kabalistika: 34, 7, 13. Arba: 7 + 13 = 20. Taigi: 34 + 20. Lemiamą daugumą ar ne? Lyg dykumoj oazės vaizdas ...

Todėl "Draugo" bendradarbis žengė dar vieną žingsnį į ... dykumas. Jis savo pastaboms rado vardą kaip kokios kovos vėliavą: "Šimtas ir septyni", vos nemirksėdamas (ir nemirksėdamas) taria:

"Nors vokai buvo pasiūti

šimtui rašytojų, tik 7 pasisakė, kad valdyba dirbo blogai".

Kaip pas magą (ar: "partorgą"). 100—7=93. Vadinas, rezultatai dar geresni, kaip pas kol. B. Babrauską Pranešimuos (ten matėm: 34 patenkintus ir 7 nepatenkintus). Jei jau "gnat", tai ir "peregnat"! O gal dar "palenktyniauti" ir tuosius 7 iš viso nurašyti? Aiman, kas duoda teisę kalbėti už "tautą"? už neatsiliepusius? Į skaičius, mielieji, žvelkime su tiesa; ir taip, 100 narių kviesta pasisakyti. Pasisakė 54. Nepasisakė 46. Už LRD valdybą 34. Prieš 7. Bet ... 13 "susilaikė" (nepareiškė nuomonės) ir 46 iš viso neatsakė. Vadinas, 46 + 13 = 59. Dar pridurkime 7. Viso bus 66. Arba: 34 už valdybą ir 66 "neutralūs". Tai apie kokią čia daugumą kalbama "Draugo" "Spaudos ir gyvenimo" skyriuje?!

Dar stebertina ties "Šimtas ir Septyni". Ten rašoma:

"Reiškia, visi spaudoj buvę LRD puolimai buvo tik norinčių iš šalies tvarkyti LR draugiją".

Palaiminti, kurie į pelkes grimzdami jaučiasi į hamaką įsėdę ...

Toliau dar gražiau. Paskaitykime:

"Suprantamas ir 60 asmenų noras kovoti su literatūros kandimis — trakelytėmis, žičkutėmis, guopiais ir kitokiais, slapyvardininkais smugdančiais mūsų literatūrą". Slapyvardininkais?! O kas gi pasirašo "Šimtą ir Septynis"? Na? O gi kažkoks M. Autorius? Asmuo? Ar: įrankis? Akmuo iš už gatvės ker-tės?

2.

Kun. Dr. Vaišnora ir dr. Z. Ivinskis "Draugo" priede pasisako dėl įgarsėjusio "Nuosmūkio". Ten, tarp kita ko, gina A. Rūkstelę (tiksliau: garbų, atsiprašau — "gubų" ir pn. peisažo dailininką). Manding, nieko rūstaus anam manifeste nepasakyta. Kiek pamenu, sykį kilo diskusijos tarp kol. J. Keljūočio ir "antimodernistų". Tai buvo, rodos, vokiečių okupacijos metu. Ir kol. J. Keliuotis ("Naujosios Romuvos" red. ir iš viso žurnalistikos profesorius) rėžė:

... iš rūkstelės likerio nepadarysi!

3.

Mano galva, žvelgiant į sroves mene, teatre, literatūroje, kritikoje, iš viso kūryboje,

(Tėsinys 2-me psl.)

kur bočių, protėvių sapnai ramybės sodo tebevaikšto,
kur žilas uosis prie kūdrės, sunkiais pečiais žemyn palinkęs,
kas naktį žiūri vandenin ir šaukia nuolatos: "Sugrišk"...

5.
Kada išsekusias akis man nuovargis ranka užspaudė,
ir šiurpulingi sūkūriai, nusėdę smegenyse, suraizgė
metmenis sapnų,
nušvytę akmenys kalnų ir žvaigždžių vandeninyje ugnys,
lyg žiburėliai virš balų,
kažkur nusekė ir dingo.

Iš kampo tolumo rytų, ant juodo skuduro dangaus
iškilo raitelių kolonos.
Liepsna alsuojančiais arkklais per debesuotas klampynes,
lyg Boaklino mirazo šmėklos, jos skrido, lėkė link manęs,
nešdamos vėliavas raudonas.

Pulkų pulkai bedugnėn krito, tai plaukė jie, tai jie skendo,
tai vėl išnirė į padangę,
bet atgalios jiems grįžti kelias ugnyje tirpo ir išnyko...
Juos ragino pirmyn, pirmyn, —
juos ragino mirties kovon šaukią trimitai.

6.
Fantastiškai užgruvo bangos Atlanto melsvo vandenyno
ir veikiai pakeitė sapnus...
Lyg plėšrūs, kaukianti smakai, lyg šelstančios hienos
svoidė aukštyn miškus, kalvas, skandino, blaškė žemės
veidą ir jungėsi su dangumi.
Tartum lapas audroje į chaosą aš į artėjau:
jaučiau, kaip vilnys man per kaktą rieda, kaip supas akyse
perlai
ir kaip undinės melsvakasės, dalia klajūno sugriaudintos,
parimusios aplink būry,
man giemę rojiškąją gieda.

Ismigęs aušrą į pakrantę, rytas nutildė marių skundą,
ugnies išgraužtos šmėklų galvos bangose gesdamos nuskendo.

7.
Paguodos, prieglobsčio ieškodams aš pasukau į Alpių kalnus,
aukštai parimusius pietuosna karališkoj didybėj savo...
Lyg baltos gūlbės dalnų baigę, sunkiais sparnais jie saulėj
snaudė;
dagus, įsūdėdamas į šilką, tartum juos nešė amžinybėn.

Ties saugančiais ramybę vartais, aš suklupau žaizdotom
kojom,
bet džiaugsmas, manyje išsivėjęs, buvo žydrus lyg ryto saulė,
lyg mieganti padangėje snaigė, lyg ašara ledyno seno
jo skruostais riedanti bedugnėn.

Tartum apakęs aš jutau, kaip žingsnių aidas tolsta, dingsta,
kaip guost manęs ateina iš kažkur raminanti tyla...
Sustingę profiliai uolų, kur nuolatos arai būrėjo, į pat
vidurdienį iškilo,

jie šiurpulingai išsistoję, ekstazėj degančių spalvų,
giedojo saulei Amėnų Himnų, Kazkokio genijaus sukurtą.

Atrėmęs akmenis pečiais, aš jų giesmės ilgai klausiausi,
klausiaus: ar plaka jų širdis kietoj krūtinėj,
ar jie dar tiki meilės jausmui, kurį žmogus šiandie pamynė...
Ir tą, ką aš jutau, patyriau, kuo gyvenau ramybės
prieglobstin atėjęs,
aš niekad, niekad neužmiršiu.

JUOZAS MIELIULIS

Kultūrinis nuosmukis?

Ši tema mūsų periodinėj jėga veikia kitus reiškinius. spaudoj darosi vis populiaries. Mes taip pat žinome, kad jo nė. Tai rodo, kad mūsų kultū itaka kitiems reiškiniams ne riniamė bei visuomeniniame visada yra pozityvi ir kad so gyvenime atsiranda, gal būt, cialinių bei ekonominių reiš pernellyg daug nepageidauja kinių visuma, kuri yra tos ar mų reiškinių, ir kad jau šis kitos visuomenės gyvenimas, tas yra daroma esamai būklei ne visada apsireiškia pagei pataisyti. Šiame rašiny neke dautinomis formomis. Labai tinu patiekti konkrečių meto dažnai net neįgudusi diletan dų, kaip su negerovėmis ko to akis gali atpažinti, kad tas voti. Čia noriu tikrai patiekti ar kitas reiškiny yra neigia truputį skirtingą požiūrį i da mas, ir kad jo buvimas pa lykų padėti. Negerovę galima kreipia socialinės grupės (ar pasitikti su, jai priešingai nu net visos tautos) gyvenimą kreipta, akcija. Bet ne visada nepageidautina linkmė. Bet tiesioginis kovos metodas at ne visada taip yra. Gyveni neša laukiamus rezultatus. mas yra nepaprastai gilus, Neretai komplikuose situa platus ir komplikuosas proce cijose šalta ir žaisminga lai sas, ir žmogaus pažinimui la kysena padeda atrišti ir kie bai sunkiai prieinamas. Labai čiausiai užtemptus mazgus. Iš dažnai stebėtojas gyvenamojo šios perspektyvos ir noriu pa momento komplikacijų aki žiūrėti i kai kurias mūsų kul vaizdoje pasimeta ir patirties tūrinio bei visuomeninio gy yra verčiamas suteikti dau venimo problemas.

Goethe savo "Fauste" sako, kad velnias yra dalis tos jė jantiems, faktoriams. Chro gos, kuri amžinai pikto trokš nologinių datų sistemoj yra ta, bet nuolat gėrį kuria. Kad nesunku atrasti grynai išpro gyvenime yra piktžolių, yra tautus sąryšius ir apspręsti visiems žinomas faktas. Bet (Tąsa 3-iam psl.)

DIENŲ SKEVELDROS

(Atkelta iš 1-mo psl.)
nebetikim, kad viskas gyvenime turi savo tikslą, kad ir ne žymiausias sutvėrimas atlieka tenka atsiminti Thibaudet žo jam skirtą misiją ir kad vis džiai: kas harmoningai įsijungia i — Jei mūsų vaikaičiams gamtos visuotinį planą. Mes paliktų tai, kas mums patin žinome, kad kiekvienas reišk ka, tai tada iš viso nebebūtų kiny gyvenime atlieka tam kūrybos ir pažangos... —J. Cicėnas.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS

Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune-up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus dulintuvus įdedu velui.

Nelaimių pasitaiko.

Mes pataisome.

Leiskite mums pataisyti radiatorių.

Ar reikia pagalbos?

(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 1941-53	\$8.25	Mercury 49-51	\$8.95
Chevrolet All 1937-53	8.25	Old mobil 6, 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

IR TAIP PAT ČIA NEIŠVARDINTIEMS AUTOMOBILIAMS.
Išmetimo paipę irgi įdedame velui, leigu perkama kartu su dulintuvu.
DARBAS ATLIEKAMAS PATYRUSIŲ MECHANIKŲ.
Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmad. uždaryva.

M. Č E S A S

1934 West 59th Street

Tel.: GR 6-9136

NELAUKITE - RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikataukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET

Telefonas: Central 6-5208

KAMBARYS 1043

Generaliai Agentai šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

Kultūrinis nuosmukis

(Atkelta iš 2 pusl.)

įvykių, situacijų bei jų sąryšių pagal intelektualinius principus. Bet dabarties problemų akivaizdžiai, kai mes susiduriame su verdančio gyvenimo faktų gausybe, mūsų protinės konstrukcijos bei metodai neduoda reikiamų rezultatų.

* * *

Gyvenimą yra labai sunku studijuoti. Mes visada susiduriame su problemomis, kurių mes nepajėgiame išrišti, ir matome dalykus, kurių mes negalime suprasti. Interesų bei siekių raizgyne paprastai pasimeta ir aštriausia akis, ir į konfliktų srovę neįtrauktas stebėtojas nejučiomis pradeda suvokti, kad netikslu būtų toje maišatyje ieškoti teisiųjų, skriaudžiamųjų ar skriaudėjų. Pamažu kristalizuoja idėja, kad kiekvienas individas tam tikra prasme yra teisingas, nežiūrint kokiam fronte ir kokiomis priemonėmis jis kovoja. Žmogus yra dinamiška būtybė ir, kaip toks, yra ir atitinkamai agresyvus. Kovą yra tas pagrindas, ant kurio yra bazuojamas gyvenimas. Kiekviename žmonių sambūryje, jei jį sudaro sveiki individai, visada yra akcija, yra interesai, yra siekiai ir, savaime suprantama, yra ir interesų bei siekių kryžiamasis. Konfliktai gyvenime yra neišvengiami. Nors juos iš gyvenimo pašalinti yra ne tik nerealistiškas, bet kartu, jei jis būtų įvykdomas, ir kenksmingas. Tik aktyvus ir įtemptas organizmas gali augti ir tobulėti. Kūnas nuolat turi būti lavinamas. Nenaudojami raumenys sunyksta. To pasekoje kraujo apytaka susilpnėja, audiniai pradeda apmirti, kanalai, kuriais valomas ir maitinamas organizmas, užsikemša, ir lėta mirtis pamažu pradeda naikinti kūną. Tas pats dėsnių galioja ir dvasinėms pajėgoms. Bet viskam yra riba. Pertemptas organizmas taip pat nyksta ir menkėja. Civilizacijos bei kultūros užduotis turėtų būti ne pašalinti kovą iš gyvenimo, bet ją formuoti ir išlaikyti tokiam stovyje, kad atskiri individai turėtų iš tos kovos kuo, daugiausia naudos. Užtat, besąlyginio priešingos partijos sunaikinimo siekias, karas turėtų būti pakeičiamas žaismingomis partijų rungtynėmis.

* * *

Mūsų auklėjimas yra nukreiptas diametraliai priešinga kryptimi kai kurioms mūsų natūralioms tendencijoms. Priimdami auklėjimą kaip gerą ir geistiną dalyką, mes savaime susitaikome su mintimi, kad mūsų natūralūs polinkiai yra blogi, ir kad, iš viso, mūsų prigimtis yra pikta. Bet tikrumoje mūsų psichinė bei fiziologinė struktūra su visomis organinėmis tendencijomis moraline prasme yra bereikšmė. Mūsų prigimties ypatybės yra, nei daugiau, nei mažiau, kaip tik mūsų orga-

ninės struktūros faktai, ant kurių turėtų būti statomos auklėjimo bei moralinės sistemos.

Gyvenimo pagrindinis veikėjas yra žmogus. Pažįstant žmogų labai dažnai paaiškėja, kad kurios gyvenimo komplikacijos. Žmogaus psichinė struktūra potencialinė formoje jau slepia savyje užsipirolimą, ir individas, dar prieš sueidamas su kitais į kontaktą, konfliktui jau yra paruoštas. Individas tam tikra prasme prilygsta energijos branduoliui, kuris, suėjęs į kontaktą su kitu individu, keičia turinio vertę ir identiškam turiniui vien dėlto, kad jis yra kitame individe, prirašo negatyvų ženklą. Ar tai yra žmogaus prigimtis, ar tik aplinkos suformuota tendencija, sunku pasakyti. Bet kiekvienu atveju mes turim gyventi ir dirbti su tokiais žmonėmis, kurie, daugiau ar mažiau, yra valdomi egocentri- nių polinkių.

* * *

Paprastai mes kalbam apie žmogaus savanaudiškumą kaip apie pagrindinę jo silpnybę. Biologine prasme savanaudiškumas nėra silpnybė. Šia prasme jis yra aukščiausioji organizmo dorybė, nes tik jo dėka organizmas gali išsilaikyti kovoje už būvį. Kalbėdami apie žmonių sugyvenimą, mes galime žiūrėti į žmogaus egoizmą tik kaip apie biologinį faktą. Statybiniškai, apžiūrėdami sklypo tinkamumą kuriam nors pastatui, nekamba apie žemės neįlygumus, kaip apie jos silpnybes. Bet "žmogiška silpnybė", ar "žmogiškas ribotumas" yra tuoj pat linksniuojamas, kaip tik pasireiškia kurių nors žmogaus, kad ir sveikų, polinkių netinkamumas kuriai nors socialinei struktūrai. Socialinių sistemų kūrėjai dažnai yra pasiruošę apkarpyti individų kad ir sveikiausias šakas, jei jos nefelpa į jų mechaninės sistemos rėmus. — Bolševizmas yra efektyvus pavyzdys.

* * *

Mūsų socialinis gyvenimas dar tebėra vystymosi stadijoje. Ir užtat yra visai natūralu, jei kai kurie net ir labai sveiki polinkiai ardo mūsų visuomeninio gyvenimo harmoniją. Žmogus taip pat, kaip ir visi kiti organizmai, buvo mestas į gyvenimą kaip egoistinė būtybė, kurios visos jėgos yra sumobilizuotos biologinių reikalavimų patenkinimui. Koks būtų žmonių likimas, jei egoistinė motinos meilė būtų išdalinta visiems žemės vaikams? To pasekoje visi vaikai dėl meilės stokos turėtų žūti. Socialinė harmonija negali būti atsiekta individo polinkių apkarpymu. Polinkio negalima nei nuslopinti nei išrauti. Ir mums nėra kito kelio, kaip tik išmokyti darnaus sugyvenimo, priimant ir patiesinant vienas kitą tokiais kokie mes esame. Pirmoji eilė mes turime susigyventi su ta idėja, kad mes esame ego-

istinės būtybės ir, kad tik kai- to tokios mes galime ieškoti- relių socialiniam santykiavi- nui.

* * *

Saulė šviečia visiems lygiai — geriems ir blogiesiems. Taip sako liaudies išmintis. Tai būt, dėlto gyvenimas ir ra perpildytas piktžolėmis. Nesileidžiant per daug į blo- gio pateisinimą, vis dėlto rei- xia pripažinti, kad tamsiosios gyvenimo pusės taip pat at- lieka tam tikrą pozityvią fun- kciją. Ši sprendimą mes gali- me padaryti, net nesileisdami į gyvenimo apraiškų etinį ver- tinimą. Visų pirma blogis yra tas priešingasis polius, prieš kurį gėris gali ugdyti savo jė- gas. Sportininkų rinktinė tren- niruotės metu pasidalina į dvi grupes, kurios žaidimo metu,

kiek įgalėdamos, stengiasi kenkti priešingosios grupės in- teresams. Ir jei viena kuri pu- sė žaidimo metu nenuošir- džiai kovotų, jų elgesys būtų priimtas kaip nedraugiškumo mostas. Sekančią dieną run- gynėse buvę "priešai" vėl, pa- dėdami paskutines pajėgas, kovoja už vienas kitą. Mūsų dabartinio visuomenės susi- skaldymo vertinimas priklaus- sys nuo mūsų požiūrio į da- lyką. Kultūriniame ar sociali- niame gyvenime antagoniz- mas yra lygiai taip reikalin- gas kaip ir sporte. Gyvenime turi būti akcija, nes tik dina- miškas gyvenimas yra vertin- gas. Rungimasis yra reikalin- gas dvasinėms jėgoms ugdyti kaip ir fizinėms. Bet dabarti- nis mūsų gyvenimo antagoniz- (Tęsinys 4-ame puslapyje)

Prieinamos Kainos - Didelės Nuolaidos

Geriausios vilnonės medžiagos, drabužiai, šil- kas, medvilnė, muslinas siuntiniams į užjūrį.

TEXTILE CENTER

2547 W. Division St.
CHICAGO 22, ILLINOIS

Atdara tik sekmadienį.

UNION TEXTILE

649 W. Maxwell St.
CHICAGO, ILLINOIS

Atdara 5 dienas per savaitę, šeštadienį ir sekmadienį.

They're ACCURATE! ★ They're Priced for SAVING!

- 17 Jewels
- Water-Resist
- Shock-Resist
- Expansion Band
- Luminous Dial
- Fully Guaranteed

for HIM \$19.95

- 17 Jewels
- Slim... Dainty
- Expansion Bracelet
- Specially Priced
- Fully Guaranteed

for HER \$19.95

- 17 Jewels
- Handsome Styling
- Expansion Band
- Guaranteed Accurate
- Value-Priced

for HIM \$19.95

5000 Benrus, Bulova, Elgin, Withnauer, Longines laikrodėliai parduodami už urmo kainas

Aukštos kokybės deimantiniai žiedai, vertės \$200 už **\$98.00**
Deimantiniai žiedai, vertės \$395 už **\$198.00**
Aukštiniai žiedai su "Birthday" akmenėliais, vertės \$22.00 už **\$11.00**
71 šmotas Rogers, King ar Community Silverware gražioje skrynutėje, vertės \$75 už **\$37.00**
32 šmotų Stainless Silver gražioje skrynutėje, vertės \$25.00 už **\$12.00**

Aplankyta daug gražių moteriškų papuošalų iš Europos ir dabar parduodame už žemas kainas.

Dėl jūsų Televizijos ar Radio sutaisymo telefonuokit

CALUMET 5-7237

Krautuvė atdara kožną dieną nuo 9 ryto iki 6 val. vakaro. Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais iki 9:30 val. vakaro.

WHFC, 1450 kil. PUSĖ VALANDOS Budriko radio progra- ma kas ketvirtadienį nuo 6 iki 6:30 val. vakaro.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.
3241 So. Halsted Street

Kultūrinis nuosmukis

(Atkelta iš 3-čio psl.)

mas galėtų prilygti sportiškam. Sportininkai, paprastai, yra vienas kitam dėkingi už suteiktą pasipriešinimą. Kažin, ar ir kultūrinis, ar politinis veikėjas neturėtų savo labai dažnai besąlyginę neapykantą savo oponentui pakeisti ana žaisminga sportine neapykanta? Pagaliau juk mes esame vienos socialinės grupės nariai ir tik, neturėdami kontakto su išoriniu priešu, mėginame savo jėgas tarpusavy.

* * *

Laisva spauda?

Viena neblogai atrodanti, bet švaros dalykuose nelabai stropi moterėlė labai mėgo staipyti prieš savo apdulkėjusį veidrodį. Kai jos kaimynė ją kartą paklausė, ar ji ne geriau save matytų, jei ji nuo veidrodžio dulkes nušluostytų, ji atsakė: "O ne, per dulkes aš gražiau atrodau".

Laisva spauda, jei nėra, tai turėtų būti visuomeninio gyvenimo veidrodis. Užtat nebūtų išmintinga padengti šį socialinį veidrodį kažkokia stebuklinga emulsija (ar cenzūra), kuri reflektuotų tik šviesiąs mūsų gyvenimo puses. Spauda yra paprastai ta arena, kur dvasiniai atletai brandina savo jėgas. Kažin ar būtų naudinga cenzūros, ar kokios kitos atrankos, būdu apsaugoti dvasinius kovotojus nuo nepageidaujamų konfliktų bei gyvenimo purvo. Jei visuomenė nepajėgia atpažinti savo geriausiųjų, cenzūra šio nepritekliaus užpildyti negali. Kad geras dalykas yra peikiamas, o menkavertis gi-

riamas, yra viena iš gyvenimo tamsiųjų varų. Džiugu yra konstatuoti faktą, kad tokios panegirikos ar peikimai nekeičia dalyko vertės. Kiek opesnis klausimas yra, kiek tos panegirikos ar kritikos suklaidina visuomenę, ir ar mūsų geriausieji susivokia tokioj nuomonių maišaty?

* * *

Savo laiku viename vienos kultūrinės organizacijos susirinkime, kuriame man teko atsitiktinai būti, prelegentas, kalbėdamas apie literatūrinį gyvenimą tremtyje, labai tragiškai atvaizdavo premijų skirstymo klausimą. Nors pasisakyta buvo vietoje ir kai kurių momentų užakcentavimas buvo reikalingas esamoje situacijoje, pati dalykų padėtis buvo mažiau tragiška. Jei tam ar kitam rašytojui nebuvo paskirta užtarnauta premija, ši klaida kultūrine prasme yra mažos reikšmės. Čia mes susiduriame su ekonomine problema, kuri tik netiesioginiai turi šios tokios įtakos kultūriniam gyvenimui. Ne tiek yra svarbu, kad tas ar kitas rašytojas gautų užpelnytą premiją. Svarbu, kad kūrinys buvo sukurtas ir kad visuomenė yra pakankamai subrendusi jį priimti. Ir aš manau, ši premijos skyrelių klaida įnešė į mūsų kultūrinį gyvenimą daug gero. Ji sukėlė visuomenės reakciją ir išbudi- no kai kuriuos, gal kiek apsnūdusius, kultūrinius darbininkus. Tuo tarpu teisingas premijos paskyrimas būtų praėjęs nepastebėtas, be jokios kultūrinės reakcijos. Tai, žinoma, nereikia, kad premijos visada turi būti skiriamos ne tiems žmonėms. Netikrų

poetų, ar menininkų, protegavimas gali kenkti tik tokiai visuomenei, kuriai iš viso menas ir kultūra yra bereikšmiai dalykai. Normaliose sąlygose protekcija paprastai padeda tik tiems, kurie ir be jos gali išsiversti.

* * *

Mūsų nutsehimui, gyvenime yra daug mažiau tikrų piktžolių, negu mes įsivaizduojam. Jau Goethe savo jaunystės kūrinys "Jaunojo Verterio kančios" įspėja, kad didžiausia dalis visų nesutikimų kyla iš nesusipratimų. Yra daug padorių ir vienodai galvojančių žmonių, kurie galėtų šalia vienas kito dirbti kūrybinį darbą, jei tik jie galėtų atsi- peikėti iš savo įnirtimo ir vienas kitą atpažinti. Ir jei, iš viso, būtų prasminga kam nors kaltinimą mesti (nors aš tikiu, kad šiuo atveju "fakto konstatavimas" būtų daug tinkamesnis išsireiškimas) — nežiūrint kaip paradoksiškai tai skambėtų — aš jį mesčiau mūsų geriausiems. Jei piktžolės yra apnikusios mūsų visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo dirvonus, aš sakyčiau, tai yra dėlto, kad mūsų geriausieji yra nepakankamai geri, kad jų per mažai ir kad jie yra nepakankamai veiklūs esamai situacijai pasitikti. Ūkininkas, kaipo augštesnio rango būtybė tarp augalų, gali savo derlių nuo piktžolių kenkimo apsaugoti. Gyvenime tokio ūkininko nėra, ir kūrybingieji turi būti patys pakankamai pajėgūs ir susiklausę, kad galėtų apsaugoti savo darbą nuo kenkėjų.

Spauda turėtų atspindėti tautos visuomeninį bei kultūrinį gyvenimą. Laisva spauda prilygsta šviam veidrodžiui, kuris negailėstingai rodo viską. Tik tokia spauda yra vertinga ir įdomi, nes joje yra jaučiamas gyvenimo pulsas. Mus nustebintų paciento elgesys, jei jis, nuėjęs į Roentgeno laboratoriją, prašytų operatorių naudoti tokį filmą, kuris nerodo ligos žymių. Bet spauda, kuri nerodo kai kurių gyvenimo negerovių daugeliui atrodo kaip pageidautinas dalykas.

* * *

Yra labai natūralus reiki- nys, jei, savo tautą bei kraštą gerbiąs žmogus nori spaudoj matyti savo tautos gyvenimą bei jos žmones truputį gražesniais, negu jie iš tikrųjų yra. Toks žmogus paprastai ir tiki, kad jo krašto faktiniai gyventojai yra tokie, kaip jo vaizduotėj ty gyventojų suideali- zuoti atvaizdai. Ir neretai toks individas, užtikęs geroje pro- zoje gyvomis spalvomis vaizduojamus gyvenimiškus ti- pus, yra nutsehimas; ir toks menas, ar spauda, kuris rodo visas gyvenimo puses, jam at- rodo, kaip jo tautos išniekini- mas. Čia reikia pastebėti, kad literatūrinio veikalo paskirtis yra kitokia, negu tautiniais rūbais pasipuošusių tiroliečių eisenos, kurias mes dažnai matome kultūrinuose filmuo- se. Nors meno kūrinys taip

pat reprezentuoja tą kultūrinį židinį, kuris jį pagimdė, ir nors menas tam tikrose situa- cijose taip pat atlieka propa- gandinę funkciją, jo paskirtis yra kitokia. Visų pirma, me- nininkas nežiūri į gyvenimą moralisto akimis. Menin- kas piešdamas gyvenimą, tam tikra prasme, pasikelia virš gėrio ir blogio, ir kūrybinia- me procese blogis, ar gėris, kurie išplaukia iš vaizduoja- mojo gyvenimo situacijų bei veikėjų charakterio ypatybių, yra tap pat ir estetinė vertė ir viena iš pagrindinių kom- pozicinių priemonių. Pačios vertės aptarimas yra sunko- kas, nes pati vertė labai daug priklauso nuo menininko psi- chinės struktūros, nuo jo mo- ralinės filosofijos, jo tempe- ramento ir t.t. Bet kiekvieno (Tęsinys 7-tam psl.)

GREITAI • GERIAUSIAI • LENGVAI

PINIGAI !

LIETUVA

10 Rublių už 1—

Mokestis \$5— iki \$50.00

PILNAI GARANTUOTA

KVITAS PARŪPINAMAS

EXPRESU PER 2 SAVAITES

GRAMERCY

744 Broad Street

Newark 2, New Jersey, U.S.A.

Leista Bankų Dept.

ir apdrausta.

Kairio knyga LIETUVA BUDO

NAUJIE NOSE galima gauti tik ką iš spaudos išėjusią Ste- pono Kairio knyga LIETUVA BUDO. 416 didelių (6x8½) pus- lapių, kieti viršeliai. Kaina \$5.50

Juzė Luleikytė,

Lietuvoj gyvenanti, paieško sa- vo brolio Stanislovo Luleikio, gi- musio šveikšnoje 1925 metais; ir paieško savo tetos, tėvelio se- sers Zofijos Luleikytės, gimusios Tenenuso miestelyje, ište- kėjusios. Mažutė ji gyveno Chi- cagoje. Taip pat paieškomas Jo- nas Karčiauskas, kilęs iš Gruz- džių valsčiaus, Pamusių kaimo ir gyvenantis Chicagoje. Visi čia suminėti asmenys arba juos pažįstantieji prašomi parašyti Povilui Kraujeliui, 4349 S. Her- mitage Ave., Chicago 9, Illinois, nes jiems yra svarbus reikalas. (Sk.)

NAUJAS TEPALAS

ir tabletės teikia naujos vilties ken- čiantiems nuo reumatizmo ir artrito.

The Star Pharmacal kompanijos, Chicago, chemikas pagamino naują tepalą ir tablečių. Ši nauja kombi- nacija, žinoma vardais AMERPOL RUB ir AMERPOL TABLET, pri- pažinta labiausiai efektyvia, malši- nant skausmus, kuriuos paprastai sukelia reumatizmas ir artritas.

Ši nauja pasitvirtinusi kombina- cija buvo išrasta paraudusiems, už- degimą turintiems sanariams gy- dyti, patinimui sumažinti ir nutir- pusių raumenų skausmui nukaal- šinti nuostabiai greit ir su nuosta- biais rezultatais. Prašykite vaisti- nėse. 98c. tepalas, \$3.50 tabletės.

4 — NAUJIE NOSE, CHICAGO 8, ILL. —SATURDAY, AUGUST 16, 1958

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO
INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET

Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMAI.

Dabar yra lai- kas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

ITASCA — ST. PETER'S PARISH

THE BEST BUY IN CHICAGOLAND AREA

See our beautiful all new face Brick Homes in

ITASCA HEIGHTS — UNIT NO. 2

(Just north of Irving Park Rd. and east of Route 53)
MODEL AT 412 HICKORY ST.

IN BEAUTIFUL ITASCA ST. PETER'S PARISH

New 3 bedroom brick ranch homes with—full basement, lath and plastered, custom birch cabinets, tiled bath, oak floors, completely decorated. 60x155 ft. lot. Paved streets with curbs. Storms and sanitary sewer. Gas heat.

from **\$19,250** and up

Custom Built by

CHAS. F. KRIETER & SONS

Franklin Park, Illinois

Itasca 993 — GLadstone 5-6688

M. GORKIS

ANEKDOTAS

(Tęsinys)

— Na, ką gi padarysi? Matyt — taip reikia. Tu vis dėlto dar paklausinėk apie jį. Ir pasakyk, kad jis lankytųsi pas mane, aš, berods, užmiršau jį pakviesti.

Ir Bykovas sušuko niūriai ir apmaudžiai:

— Ne, tu pagalvok — kaip man jaustis? Dirbau, dirbau, tiek daug nusidėjau, o — kam? Svetimam žmogui, pienburniui, ką?

— Prastas anekdotas, — šitikinės ištārė bailus kuprelis, mirkčiodamas apvaliomis akimis.

* * *

Liga tartum telaukė gydytojo leidimo, po jo vizito ėmė skubėti, rėžiantis skausmas šone pasmarkėjo, drumstė protą, ir Bykovui rodėsi, kad kiekviename jo kūno taške be paliovos darbuojasi, kruta širdgėlos ir nuoskaudos kirmėlaitės.

— Kaip sekasi? — teiraudavosi Kikinas.

Bykovas piktai švarkštė:

— Sunku, pirmą kartą mirštu, nepratęs.

Jis mėgdavo juokus ir mokėdavo pajuokauti; tas sugėbėjimas labai padėdavo jam tomis valandėlėmis, kai jo nuskriausti žmonės jam prikaišiodavo ir plūsdavo jį.

— Taip jau Dievo sutaisyta, kad aš tave nutaisyčiau, — sakydavo tam ar kitam žmogui.

Bet dabar juokauti nesisekdavo, ir tik iš papratimo, kaip visada, išjuokdavo Kikiną, kurio tai nebeužgaudavo. Dienų dienas Bykovas gulėdavo ant sofos, galva į kampa, po šventųjų paveikslais, jausdamas, kaip jo galvoje mažėja minčių, kad ji tuščia kaip barškutis, ir blaškosi, skamba joje tik tai viena mintis:

“Mirštu. Už ką?”

Kartais, norėdamas nutildyti šį klausimą, prisimindavo bemaž užmirštus maldų žodžius.

“Viešpatie Dieve, Visagali... saugoki nuo pragaro ugnies, nuo viso pikto... nuo pikty dvasių, dieninių bei naktinių...”

Ir jausdavo, kad šie žodžiai, nesutaikydami jo su Dievo valia, — neišvengiama ankstyva mirtimi, — dar labiau didina nuoskaudos ir širdgėlos žiaurumą.

Atsikeldavo ir, užsimetęs ant pečių pilką, gelumbinį chalata, eidavo pro veidrodį prie mėlynos, bedugnės lango skylės, — veidrodis rodydavo ilgą kalinio figūrą, tamsų veidą družnomis akimis, susivėlusią barzdą. Pasiėmęs šukas nuo veidrodžio stalelio, jis sėdavo į krėslą, šukuodavosi plaukus, barzdą ir žiūrėdavo į gatvę, į namus, tankių sodų atskirtus, pastatytus gerai, tvirtai, amžių amžiams.

Gatvėje tylu, tuščia, karšta. Šeimininkai išvažinėję vasaroti, prie vartų dykinėja kiemsargiai. Labai tylu, tik soduo-

se rūpestingai čiuolba paukščiai, netrukdydami galvoti apie Dievo neteisingumą. Juk štai — šitie namai, giliai įleidę pamatus į žemę, mūriniai žmonių lizdai, stovės metų metus, o žmogus, namų statytojas, puošias žemę savo rankų triūsu, pasmerkta mirti po trumpo laiko — už ką? Už ką baudžiamas per ankstyva mirtimi Georgijaus kryžiaus kavalierius ir antros gildijos pirklys Jegoras Ivanovas Bykovas, nė pusšimčio metų neišgyvenęs žmogus? Argi jis daugiau už kitus nusidėjęs ir argi už nuodėmės reikia mirti žmogui?

Vakarais, kai ateidavo Jakovas Somovas, ligonis jausdavosi geriau, sūnėno kalbos atitraukdavo nuo niūrių minčių, žadindamos gyvą susidomėjimą šiuo vaikinui, norą jį suprasti ir aitrų pavydą jam — jis gyvens ilgai, ramiai, turtingai, ir visa tai svetimų rankų dėka; be nuodėmės gali gyventi. Tai neteisinga ir net pašaipi kvailystė!

Jakovo kalbos buvo labai įdomios; Bykovas dažnai ir maloniai stebėdavosi jų naujumu, bet jam atrodydavo, kad sūnėno žodžiuose nepaprastai jungiasi kvailumas ir protas; tai trukdė susidaryti aiškią pažiūrą į Somovą, o jis labai skubėjo susirasti tokią pažiūrą.

“Iš prigimties ar dėl jaunumo jis kvailas?” — klausinėdavo Bykovas save, klausydamas Jakovo, o tas, susimąstęs ir šypsodamasis, sakydavo:

— Gyventi panašiai kaip žmonės gyvena — nuobodu, o nepanašiai — sunku.

— Tai — tiesa, — sutikdavo Bykovas. Tik žmonės įvairūs!

Ir būdavo labai pikta, kada šitas gražuolėlis vaikiną nesipriešindamas, o vis dėlto atkakliai sakydavo:

— Iš esmės — visi vienodi, jeigu išžiūrėsime.

— O kokia esmė?

— Pasikliauti svetimomis rankomis.

Glostydamas barzdą, Bykovas tylėjo, idėmiai žiūrėjo. Teisybę sako sūnėnas. Bet — juk jis pats gyvens iš svetimų, jo, Bykovo, rankų, — ar jis tai supranta, ar ne? Jeigu supranta, vadinasi, kalba prieš savo interesus ir — kvailas, o jei nesupranta — irgi kvailas.

Ir, norėdamas suvokti pačią Jakovo būdo esmę, Bykovas sakydavo:

— Gyvenimas, broleli mano, karas, jo dėsnių paprastas: nežiopsok!

— Tikra teisybė. Iš to ir visi nemalonumai.

— Be tų nemalonumų — neapsieisi.

Jakovas šypsodamasis tylėdavo.

Bykovui rodėsi, kad mergiškame sūnėno veide šypsenos pasirodo ne laiku, be pagrindo, be reikalo ir jose yra kažkokio užgaulaus atlaidumo.

Matyti — tariasi esąs gudruolis, — galvodavo jisai, apžiūrindamas Jakovą primerktomis akimis.

Ir dar labiau nemalonu bū-

davo matyti, kaip pokalbio viduryje Somovas tylėdavo, nuleidęs akis, — tylėdavo, tartum jis — žmogus, kuris žino kažką svarbaus, bet nenori pasakyti, žaisdamas arbatiniu šaukšteliu ar kauline švarko saga.

Kartą toks tylėjimas taip įpykdė Bykovą, kad jis net suriko, ėmė kriokti:

— Tu — ką, negi nesupranti, kas tau sakoma?

Mandagiai ir net lyg nusi Kaltės Jakovas atsakė:

(Tęsinys 6-me pusl.)

K. J. MACKE & COMPANY

1924 m. Kazio Mačiuko įsteigta Apdraudos Agentūra

2549 West 71st Street, Chicago, Ill.

Tel.: PROspect 6-3140

Tvirtyje apdraudos įstaigoje apdraudžiam namus, baldus, prekes, krautuvų langus, tavernas, automobilius ir kitus įvairius vertinamus daiktus; apdraudžiam namų savininkų atsakomybę, gyvybę ir asmenišką atsakomybę. Reikalui esant, apdraudos mokesčius galėtume paskirstyti net 7 mėnesiams. Kviečiame pasinaudoti mūsų ilgų metų patyrimu ir apdraudos reikalais mielai teikiama patarimais.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

su iš anksto apmokėtu muitu ir 100% garantuoti

NAUJI DAIKTAI, MEDŽIAGOS,
ODA, VAISTAI, MAISTO PRODUKTAI

Geriausioji rekomendacija mums, tai daugelis tūkstančių klientų visame Jungt. Amerikos Valstybių krašte

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 So. State Street, Chicago 4, Ill.

Ar esate matę mūsų puikų medžiagų (vilninių, sintetinių, medvilninių), odų, skepetaičių, kojinių, etc., pasirinkimą?

Mūsų firma turi savo atskirą sutartį su Inturistu Maskvoje nuo 1947 m.

Nemokamai vieta mūsų klientų automobiliams pastatyti.
Telefonas: WAbash 2-9354
Reikalaukite naujų katalogų.

Mes išsiunčiame Jūsų siuntinius tiesiai iš Chicago ir pristatome kiek tik galima greičiau.

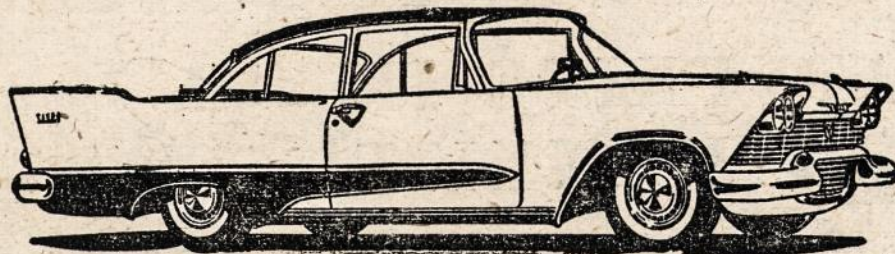
45 metų biznio sukakties proga išpardavimas

1958 Chrysler - Plymouth - Imperial

ir daugybė gerų visų išdirbysčių vartotų automobilių.

KAINOS NUO \$25

Galima nupirkti be pinigų išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

CHRYSLER - PLYMOUTH - IMPERIAL
DISTRIBUTOR

4030 Archer Avenue

Chicago, Illinois

Didžiausia ir teisingiausia Lietuvių automobilių įstaiga.

AMERIKOS ŽMONĖS PAGARSĖJĘ PRASTAIS DANTIMIS,

pasakė Benjaminas Franklins dar prieš 170 metų. Yra kas nors blogai, jei 95% vaikų jau turi išpuvusius dantis. Apie dantų ligas ir kaip nuo jų apsisaugoti vaizdžiai ir išsamiai rašo Dr. Antanas Gustainis savo naujoje knygoje.

DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis

Geras popierius, kieti viršeliai. Knyga kainuoja \$4.00.

Siųskite čekį ar Money Orderį:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

ANEKDOTAS

(Atkelta iš 5-to psl.)

— Suprantu, tiktai — nesutinku!

— Kodėl gi?

— Aš kitaip manau.

— Kaip? Sakyk! Tu — sakyk, ginčykis! Kodėl tu tyli?

Vis taip pat mandagiai Jakovas pasakė:

— Ginčytis aš nemėgstu ir nemoku. Mano nuomone, ginčai tik didina žmonių nesutarimą.

— Vadinas — žmonėms reikia tylėti, — ar taip?

Bet sūnėnas neatsakė ir tęsė savo mintį:

— Juk žmonės ginčijasi ne tam, kad surastų tiesą, o daugiau tam, kad ją paslėptų. Labai paprasta tiesa duota žmonėms: būkite kaip vaikai, mylėkite artimą kaip patys save. Begėdiška ginčytis su tuo.

„Priekyvais“, — apmaudžiai pagalvojo Bykovas ir piktai nusijuokė, nors juokas ir didino skausmą.

— Ogi tu — ar moki gyventi kaip vaikas, gali? Ir artimą mylėti moki, na? Ak tu! Juk pats sutikai, kad gyvenimas karas, o dabar kalbi... ė, brole, tai silpna!

Bet, nesumišęs nuo pašaipos, Jakovas pasakė tyliai ir atkakliai:

— Vis dėlto be šito — gyvenime kitaip neišsigelbėsi nuo nelaimių, ir mintis reikia kreipti į tą pusę.

— Ku-ur? Į kokią?

— Ogi kad gyventume paprastai, kaip vaikai.

— Taip — kvailas tu, žmogau! Vaikai didžiausi padaužos žemėje, negi nežinai? Tu žiūrėk, kaip tie žvėriūkščiai vanoja kits kitą.

Sūnėnas nutilo šypsodamasis.

Bykovas panorą jį apibarti, bet susilaikė ir, krioktelėjęs iš skausmo, niūriai tarė:

— Na, gerai, tu — eik sau! Pavargau.

Atsisėdo prie lango ir, žiūrėdamas, kaip viršum sodų

plaukia rausvi debesys, smarkiai susimastė: neaiškus vaikiškas! Jo smegeninėje — šiurpinys. Miglotas vaikas, jo neapčiuopsi, nesiduoda.

„O Viešpatie! Visur — uždaviniai, mįslės...“

Valgo Jakovas iš lėto, tai blogas ženklas: palengva valgo tinginiai. Ir mažai valgo, poniškai kasdamas kasnelius, kramto ilgai kaip senis, nors jo dantys tvirti, sveiki. Susimastęs, o apie ką čia galvoti jo amžiuje? Ir vaikišcioja nemitriai, taip pat susimastęs, it po svetimą žemę. Jo veidas kažkuo primena „gražią mergą“, ir jeigu ne kuodas — būtų visai bobiškas.

Gyventi kaip vaikams... kvailys! Nagi, pabandyk šitaip pagyventi! O gal jis ne kvailys, bet tiesiog — minkštos širdies vaikinai, mažai muštas, nesurambėjusios širdies? Ir, būdamas jaunas, tikisi vaikinai pragyventi savo amžių, nei savęs, nei kitų nuskriaudęs, nenusidėjęs? Tai — nebūtų blogai, tik — jokių būdu neįmanoma!

Bykovas pažvelgė į nelengvą savo gyvenimą, ir jam taip pagailo savęs, kad kažkokia to kartaus gailesčio dalelė nusiliejo ir ant sūnėno.

„Žino, kad ne taip gyventi, kaip žmonės gyvena, sunku — turi suprasti, kad be nuodėmės — kaip be užkulo: virš las sprangus, darbas tingus! Žmogus nori minkštai gulėti. Vis dėlto Jakovas yra malonus, ir jo gyslose rasis bent lašas Bykovų kraujo“.

Bet, Kikinui atėjus, Bykovas pašaipiai prašneko:

— Na, brole, mano, ipėdinėlis ne iš šauniųjų, ne! Kvaištelėjęs. Sako, gyventi reikia kaip vaikams, girdėjai?

— Tai iš Evangelijos, — ne drąsiai tarė kuprelis.

— Kas tai?

— Iš Evangelijos. Kristus ten...

Bykovas piktai sustenėjo ir, čiupinėdamas geliantį šoną, sumurmėjo pro dantis:

— Kristus — Dievo sūnus, o

aš — Ivano Bykovo, muziko, sūnus; tai reikia skirti! Kristus neprekiavo kanapėmis, tarp mūsų negyveno.

Ir pykdamas ėmė daužyti kumščiu odinę krėslo atramą.

— Kad pasišovei gyventi vardan Kristaus, tai nusivilk švarką, nusiauok batus, o vaikišciok nuskarę, vaikišciok basas! Ir — kuodą nusikirpk, kuodą!

Susijaudinimas nuvargino jį. Bykovas susiraukė, nutilo, paskum niūriai prikišo Kikinui:

— Tu irgi vapalioji. Kristus, Kristus! Kristus kuprotam nepora. Taip, štai — girdi? Ne-naudingi paukščiai čiulba, o žmogus miršta. Kristus to nežinojo.

Kikinas atsargiai pašnibždėjo:

— Getsemanės sode ir Kristus skundėsi savo likimu...

Tai labai nudžiugino Bykovą, jis vėl susijaudinęs ir tankiai ėmė kalbėti:

— O — kaipgi? Prisimenu! Tai va kaip! Ir Jam buvo skaudu be laiko žūti. O aš — žmogus...

Skausmingai sudejavęs, atsisėdo giliau į krėslo, ištiesė kojas ir ėmė skustis:

— Ką gi daryti, Kikinai, ką? Į kokias gi rankas atiteks mano turtas? Čia jau patyčios — rinkau, taupiau, nusidėdavau, ir viską iš karto metu į duobę! Ką?

Kalbėjo jis ilgai, gailiai, piktai ir, ištiesęs ranką, baksnojo pirštu stovinčius ant palangės gėlių vazonus, o Kikinas klausėsi jo, nuleidęs galvą, ir barbeno pirštais į smailų savo klišos kojos kelį.

— Antra vertus, — tarė jis atsidusęs, — jeigu Jakovą — šalin, labdarybę — irgi šalin, tada turtas lieka išmarinis ir jį suglemš išdas...

Bykovas tarkstelėjo dantiomis šaipydamasis:

— Tarsi man visas teises būtų atėmę ir amžiną katorgą priteisę?

— Kaip tik. Tai ir anekdotas!

— Vikriai, ką?

— Jokios išeities...

Jiedu ilgai tylėjo, vis ieškodami išeities, ir pagaliau kuprelis patarė atsikviesti į namus gyventi Jakovą Somovą, atidžiau įsistebėti, gyvenimo mokslo jį pamokyti, — gal vaikinai surimtės, kai pajus pareigas, turto užkrautas žmogui.

Taip ir nusprendė.

* * *

Lietus čaižo langus, skardžiai kaukia vėjas, ir kai stiklines gatvės sutemas nušviečia plykstelėjęs žaibas, o į apytamį kambarį įsiveržia melsvai pilkšva šviesa, — gėlės, rodos, virsta nuo palangių, o visi daiktai krūptelėję čiuožia prie baluojančios durų dėmės.

Kaitriai plėška malkos kolklinėje krosnyje, prieš jį žiomenis sėdi Jegoras Bykovas, kaitindamas šaltas kojas, jo pilku chalatu, keliais ir krūtine šliaužioja šiltos rausvos dėmės, nušviesdamos dalį barzdos, o veidas lieka šesė-

lyje, — aklas veidas užmerktoomis akimis.

(Bus daugiau)

Siųskite siuntinius!

Siunčiame dovanų siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus: naujus gatavus rūbus ir taip pat įvairias medžiagas, maistą, vaisius, akordeonus, siuvas ir mezgamas mašinas, laikrodžius ir kitus daiktus. Siuntinius galite patys čia vietoje sudaryti.

KAINOS PRIEINAMOS.

A M E R L I T
SUPPLIES CO.

2221 W. CERMAK ROAD
CHICAGO, ILL.

STASYS GRUBLIAUSKAS, Vėdėjas.

• Parduodu, Pritaikau • ir Įdedu Naujus

moderniškus aliuminijaus langus, duris ir vasarinius tinklelius. Apdraudžiu namus, automobilius, langus, baldus ir kitus dalykus nuo ugnies, vagies ir kitokių nelaimių.

Kreipkitės, mielai noru Jums patarnausiu.

JUOZAS SPAITIS
3261 So. Halsted St.
Victory 2-6469

CHICAGOS ŠVARIASIAUS IR
MODERNIŠKIAUSIAS DARŽAS
BUČODARŽAS
WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.

PETRO ŠIRVOKO NUOTYKIAI

Vienas aukštą mokslo lankęs žmogus, Bostono sieloganis, atsiuntė Petru Širvokui laišką, patardamas jam susipažinti su Betinos Baxter stebuklais. Šis štukorius, matyt, nežino, kad Petras Širvokas savo knygoje yra aprašęs daugiau stebuklų ir su juo nutikusiu įvairiausių nuotykių, negu bet kurios panos knygoje galėtų būti suminėta. Švaisto knyga apie Petro Širvoko stebuklus ir nuotykius bus pasiųsta, kai du doleriai ateis tokiu adresu: **NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.**

JOIN
SKYWATCH

CALL
CIVIL DEFENSE

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, AUGUST 16, 1958

ATVYKITE IR ISITIKINKITE

Mūsų kainos mažesnės
negu kitur!

Pasirinkite medžiagas tiesiai iš
ritinio ir jums nukirps tiek kiek yra
reikalinga vienai eilutei arba kelioms.

Didžiausias pasirinkimas visai
šeimai, mažiems ir dideliems!

Toliau gyvenantieji gali gauti medžiagų
pavyzdžius, ir jiems pasiūsiame to-
kias medžiagas, kokių jie pageidauja
C. O. D.

**DIDŽIAUSIAS MEDŽIAGŲ
PASIRINKIMAS URMO
PREKYBOS APYLINKĖJE**

• SILKAS • VILNONĖS VIETOS IR ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS,
• VELVET, • MEDVILNĖ, LININĖ IR LANGAMS UŽUOLAUDŲ
VISOKIŲ RŪSIŲ MEDŽIAGA.

Darbo valandos: Kasdien nuo 8:30 val. ryto iki 6 val. vak.;
Pirmadienį iki 7 val. vak.; Šeštad. nuo 8:30 val. ryto iki 5 v. v.

HENRY S. FRAERMAN

215 WEST JACKSON at WELLS Tel. WEBster 9-4187

Kultūrinis nuosmukis

(Atkelta iš 4-to psl.)

atveju blogis, ar gėris, kiekvienam menininkui yra sintetinė moralinių bei estetinių momentų visuma, kurioj vienas ar kitas polius, daugiau ar mažiau, dominuoja. Ir kai po tokias kiekvienas menininkas gyvenimo apraiškas bei individualines veikėjų sąvybės savo estetiškai sistemoj naudoja. Čia yra pagrindinė priežastis, dėl kurios menininkų patriotizmas taip dažnai lieka nesuprastas. To pasekoje visuomenės reikalavimai išvysto kultūrinę atmosferą spaudimą, ir pro silpnės rašytojų asmenybės į mūsų literatūrą nuolat veržiasi vaidilų stiliumi kalbą kaimiečiai, stereotipiniai bekraujai idealistai - patrijotai, mėlynakėsgelsvakasės taurios, pagal šablona piešiamos, lietuvaitės, jauni vyrai-ąžuolai, kurių karmienai nugenėti kaip telegrafostulpai, o skaroti lapų vainikai apkarpyti ir sufrizuoti su kirpėjišku meistriškumu.

Mūsų literatūros kritikoje pernelyg kietai yra užakcentuojamas tautinis kūrinio charakteris, tautinė dvasia. Tuo paprastai rašytojui yra uždėdama pareiga būti izoliuoto lietuviškojo pasaulio piliečiu. To reikalavimo pagrinde visada glūdi baimingas įsitikinimas, kad kosmopolitiškos dvasios lietuvis yra nepatikimas, ar kad jis negali būti tinkamas tautos narys. Tokios nuotaikos meno kritikoje yra tipiškos mažoms tautoms, kurios labai dažnai jaučiasi bejėgės kovoje dėl savo egzistencijos. Iš žmogiško taško žiūrint, toks reiškiny yra natūralus ir pateisinamas, bet mes turime neužmiršti, kad tautinio charakterio reikalavimas meno kūrinį yra politinės, bet ne estetiškos natūros, ir kad rimta meno kritika kūrinį pagal šį kriterijų niekad neapsprendžia.

Iš patirties mes žinome, kad laisvė yra daugiausia linksinuojama tose šalyse, kur pačios laisvės mažiausiai yra, ir kad kalbos apie laisvę neretai užpildo laisvės trūkumą. Tas pats dėsniš kartais gali tikt ir patriotizmui. Kristus mus alegoriškai įspėja: "Ne visi, kurie šaukia Viešpatie, Viešpatie, iškaks į dangaus karalystę".

Baigdamas norėčiau pastebėti, kad gyvenime klausimai nėra taip lengvai sprendžiami, kaip kantriame popieruje. Kultūros darbininkai, net ir patys geriausieji, taip pat, daugiau ar mažiau pasiduoda aplinkos sąlygų spaudimui ir neretai gyvenimo smūgių yra išmušami iš pusiausvyros. Šiame rašiny nesu pasirošęs duoti universalios formulės, pagal kurią visos gyvenimo problemos duotų pozityvų atsakymą. Kova tarp gėrio ir sataniškojo prado visada yra sunki, ir ne visada pergaltenka teisiesiems. Ir pati gė-

Keista, bet faktas

Ar tikrai mūsų planeta atšyla?

Geofizinių metų proga susidomėjimas kreipiamas ir į ligi šiol neaiškų klausimą, ar mūsų žemė tikrai atšyla. Faktas yra, kad paskutiniu metu šimtmėčiu pietinės Grenlandijos klimatas yra tiek atšilęs, jog visa esminių kultūra, kuri rėmėsi ruonių medžiokle nuo ledo, baigia išnykti. Arktikos ledas šiandien dengia 12% paviršiaus mažiau, kaip prieš 15 metų ir yra 40% plonesnis. Spėjama, kad ledui pradėjus suskilti, jo tirpimas vyks dar spartesniu tempu.

Sovietų laivai jau be sunkumų plaukioja Sibiro pakraščiais ir tai ne dėl kokios nors rusų technikos pažangos, bet dėl to, kad klimatas pakito. Tie kitimai tebėra lėti, bet jie rodo tendenciją spartėti. Jei ir kada Arktikos vandennas atsipalaiduos nuo ledo, tai temperatūra visoje Amerikos ir Europos šiaurėje pakils apie 10 laipsnių Fahrenheito. Tai atvertų didžiausius plotus paarktikos tundrų ir salynų žemės ūkio kultūrai.

Arktikos ledams ištirpus nėra pavojaus, kad okeanuose pakiltų vandens lygis, nes tie ledai guli vandenyje. Lygiai kaip vanduo nepakyla stiklinėje, kai joje sutirpsta vandenyje plūduriuoją ledo gabalai.

Kas kita su pietų ašigaliu arba Antarktika, kur guli 90% per amžių amžius susigulėjusio viso pasaulio sausžemių ledo. Antarktikos ledo vidut. storumas yra apie 5,000 pėdų ir tas dangtis guli daugiausia ant sauso pagrindo. Apskaičiuojama, kad Antarktikos ledams ištirpus, okeanų vanduo pakiltų nuo 120 iki 360 pėdų. Taip pat žymiai prisidėtų prie vandens pakilimo, jei ištirptų Grenlandijos ledynai.

Ar tuo atšilimu džiaugtis ar nuogastauti? Yra įtikinanti teorija, kad ašigaliuose atšilimas reiškia naujos ledų gdynės pradžia, nes atsipalaidavę nuo ledo Arktikos arba Antarktikos vandenynai sukelia drėgnus vėjus, kurių rezultatas yra padidėjęs sniego kritimas, kurs nebespėdamas per trumpą šiaurės vasarą sutirpt, kasmet darosi storesnis ir išauga ledynais, o ledynai su savim vėl toli į pietus nuneša šaltus metus. Ir taip, atrodo, tas amžinasis ciklus kartojasi.

Iššifravo Velykų salų paslaptis

Thomas S. Barthel, Hamburgo universiteto kriptologas išvertęs (nepasakyta į kurią) rios sąvoka yra neaiški. Bet tie yra klausimai, į kuriuos žmonija, klupinėdama duobėtu keliu per būties tamsą, kada nors turės sau atsakyti.

7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, AUGUST 16, 1958

kalbą) Velykų salų "kalbamųjų lentų" simbolius, praneša The Scientific American, tuo įrodydamas, kad tų salų gyventojai nėra atkehiavę iš Peru, kaip Thor Heyerdahl tvirtina, bet iš Polinezijos salų.

Tam darbui Barthel per eilę metų rankiojo iš viso pasaulio muziejų kiekvieną tų "kalbamųjų lentų" simbolių, ir jų pririnko apie 12,000. Tie simboliai iš paviršiaus atrodo, kaip Egipto hieroglifai, bet nepaneši nė į vieną žinomųjų senovės raštų. Bartheliui pagelbėjo rasti seni užrašai.

Prieš šimtą metų misionierius vyskupas Tepano Jaussen suradęs Velykų saloje gimusių Tahiti gyventojų, seną liaudies dainių ir jo paprašęs jam išversti keletą "kalbamųjų lentų", ką dainius ir padaręs. Vyskupas tas notas užrašęs, bet pats nieko iš to nesupratęs ir pagaliau ir jo užrašai buvę dingę. Barthel neseniai tuos užrašus rado viename Italijos vienuolyne ir iššifravo, kad Velykų salų gyventojų senovės kalba, turinti 1,000 sudėtingų ženklų, "nėra panaši į kiniečių", bet yra visiškai skirtinga nuo bet kurių Pietų Amerikos rašliavos ženklų. Kol kas iššifruoti tik kai kurie religiniai ir mitologiniai raštai, pavyzdžiui, kaip dievas Tane atskyrė dangų nuo žemės ir dangų parėmė ramščiais.

Kaip turėjo atrodyti Hitlerio "Nauja Europa"

Vokietijos žurnalas "Münchener Illustrierte", panaudojęs Nūrnbergo bylos dokumentus, pavaizdavo, kokį "Didįjį Reichą" ir "Naująją Europą" planavo Hitleris su savo gauja.

Berlynas turėjo būti pavadintas "Germania" su 8,000,000 gyventojų, su pastatais, primenančiais senovės Egiptą, Babiloniją ir Romą. Germania būtų buvęs visos "nau-

(Tęsa 8-tam psl.)

BŪKITE TIKRI!

kad jūsų dovanojami siuntiniai Lietuva, Latvija, Ukraina ar Sovietų Sąjungos dalis

YRA 100% APDRAUSTI

Siusdami savo paketus, būkite tikri, kad jūs siunčiate juos per autorizuotą firmą ir reikalaukite apdraudos įrodymų.

Jūsų pačių interese turėti reikalus su patikima bendrove, kuri yra biznyje daugiau kaip 25 metų. Mes didžiuojamės savo mandagiu, asmeniiniu, atidžiu ir greitu patarnavimu.

Gautus paštus siuntinius mes pakvituojame ir pasiunčiame sąskaitas per 24 valandas.

Atsilankykite i bet kuri mūsų skyrių ir pareikalaukite Vedėjo parodyti jums paliudyta kopija apdraudos poliso nuorašą nuo DURU IKI DURU. Reikalaukite mūsų puikių katalogų.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street,
Philadelphia 6, Pa.
Walnut 5-3455

1991 Broadway
NEW YORK 23, N. Y.
Telephone: LYceum 5-0900

390 West Broadway
SO. BOSTON 27, MASS.
Telephone: ANDrew 8-8764

Isitėmykite naują adresą:

263 Market Street
Newark 2, N. J.
Telef.: MARket 3-1968

4102 Archer Avenue
CHICAGO 32, ILLINOIS
Telef.: FRontier 6-6399

6446 Michigan Avenue
DETROIT 10, MICHIGAN
Telephone: TASHmo 5-7560

1313 Addison Road
Cor. Superior Ave. & E. 71st St.
CLEVELAND 3, OHIO
Telephone: UTah 1-0807

683 Hudson Ave.
ROCHESTER, NEW YORK
Tel.: BAKER 5-5923

Reikalaukite telefonu arba raštu mūsų paskutinių informacijų knygetę.

Skaitykite "N-nas"

MES NESAME PATENKINTI IKI JŪS NESATE PATENKINTI

Mes dėkojame savo klientams už rėmimą mūsų firmos ir jų patogumui mes skelbiame sekancius pagerinimus:

1. Mūsų įstaiga Newarke bus atidara ir sekmad. nuo 9 iki 4 val.
2. Mes išsiunčiame siuntinius tuojau neatidėliodami.
3. Oro pašto siuntiniai, jeigu jie pristatomi iki 12 valandos, išsiunčiami tą pačią dieną.
4. Mes padidinome prekių pasirinkimą mūsų maisto ir medžiagų skyriuje.
5. Mūsų maisto, audeklių ir vaistų nauji standartiniai siuntiniai yra sudaryti ilga patirtimi remiantis mūsų klientų pareikalavimais. Ateikite i:

Package Express & Travel Agency, Inc.

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.
Tel.: INGersol 7-6465, INGersol 7-7272

Atidaryta kasdien nuo 9 iki 6 valandos, sekmadieniais ir šeštadieniais nuo 9 iki 4 val.

312 Market St. Newark, N. J. Tel.: MITchell 2-2452

(Licensed by USSR)

MŪSŲ SKYRIAI:

78 Second Avenue, NEW YORK 3, N. Y. 11601 Jos. Campau Ave., DETROIT 12, MICH. 12 S. Vermont St., LOS ANGELES, CAL. ORegon 4-1540 TOWnsend 8-0298 DUnkirk 5-6550

N. Y. įstaiga atidaryta kasdien 9-6, šeštad. ir sekmad. 9-4.

832 N. 7th Street, Philadelphia 23, Pa. 651 Albany Avenue, HARTFORD, CONN. 1241 N. Ashland Ave., CHICAGO 22, ILL. WALnut 3-1747 CHApel 7-5164 HUmboldt 6-2818

Jums maloniai patarnaus mūsų tarnautojai ir su jumis kalbės jūsų gimtąja kalba.

Keista, bet faktas

(Tęsinys iš 7-to pusl.)

Josios Europos" sostinė.

Karaliaučiu irgi numatyta ypatinga "garbė". Kaip Baldur von Schirach, hitlerjugendo vadas, rašė, "Karaliaučius turįs gauti puikiausią operą ir rytų muziejų, kuriame bus surinkti visi Rytuose užgrobti meno turtai".

Europa iki Uralo kalnų turėjo būti vokiečių žemė, Azija — japonų, o Jungt. Valstybės valdomos vokiečių ir japonų bendrai. Afrika atiduodama Mussoliniui.

Karą vokiečiams laimėjus, žmonių naikinimas būtų buvęs tęsiamas visoje Europoje. Vien slavų būtų buvę sunaikinta 30 milijonų, o likusieji perauklėti vergais, kurie su-prastų vokiškai įsakymus ir mokėtų skaičiuoti iki šimto. Vieton Maskvos turėjo būti padarytas ežeras, panašiai su Leningradu ir Varšuva. Į Didįjį Reichą, be to, kas užimta per karą, dar turėjo būti įjungta kone visa Skandinavija, dalis Prancūzijos, Šveicarijos ir Liuksemburgo.

Vokiečių moterims turėjo būti įsteigtos specialios akademijos, kur rasinės veislinės vokiečių būtų paruošiamos tinkamomis žmonomis grynai kraujės germanų "ponų tautos vyrams", kurie turėjo teisę vesti po dvi žmonas. Tokios žmonos būtų vadinamos "hohe Frau" (aukštoji ponija).

Himmleris planavo visus savo smogikus, SS-manus suorganizuoti į vienuolynus, panašia tvarka kaip buvo kryžiuočių ordinas, su jiems gyventi ir karui ruoštis pilimis Kaukaze ir Urale.

Ko Hitleris nepasiekė, bandė pasiekti jo kraujo brolis Stalinas, o tam nustipus, planą tęsia Nikita.

Aukos nugalabijo kanadietį tyrinėtoją

Quito, Ekvadoras, Pietų Amerika. Lėktuvų pilotai, skrendę per aukų indėnų (Auca) teritoriją prie Amazonės upės Ekvadoro srityse, praneša kad palėpė, kurioje spėjama buvo apsigyvenęs kanadietis tyrinėtojas Dr. Robert Tremblay, yra sugriauta ir jo daiktai išbarstyti aplinkui. Dr. Tremblay, 34 metų, prieš daugiau kaip 2 mėnesius, vieno

vokiečio ir 4 indėnų lydimas, iškeliavo į aukų teritoriją, pasiryžęs juos "laimėti civilizacijai ir Dievui". Pasiekęs aukų teritoriją jis palydovus paleido ir pasiliko pats vienas.

Aukai dar 1956 m. nužudė 5 amerikiečius misionierius stovykloje prie Curary upės. Kitas misionierius, anglas Wilfred Tidmarsh, pereitais metais buvo aukų užpultas, išliko gyvas ir vėl išvyko į raistų aukų "krikštyti", bet žada šį kartą pasistatyti cementinę palėpę, kuri atlaikytų aukų užpuolimus.

Aklas žmogus išrado "kalbančią akį"

M. Augie McCollum, 48 m., iš Topeka, Kas., nuo 12 metų apakęs ir nuo maždaug to laiko planavęs, pagaliau išrado, kaip jis vadina, "kalbančią akį", kuri jo aiškinimu padarys revoliuciją aklųjų gyvenime. Jo išradimas yra "matanti ir kalbanti lazda", kurią jis ir pavadino "kalbančia akimi". Ta "akis" tai yra 1 1/8 colio diametro vamzdelis, kuriame telpa motorėlis ir kalbėtuvas. Čia jis tikisi sumažinti tą vamzdelį iki tokio mažumo, kad būtų galima įdėti į lazda.

Jo lazda yra aprūpinta 16 baterijų ir 31 tranzistoriu, kurie aklajam einant padeda išmatuoti tolį ir jį perspėja nuo pavojų.

Netikras skunkis...

Billings, Mont. — Viena šeima turėjo prisijaukinusi ir deodorizavusi (nukvepinusi) skunkį, pavadintą Pepe le Pew, kurs buvo labai švarus, gyvas ir draugiškas. Sykį tačiau Pepe le Pew pabėgo ir dingo. Po ilgų ieškojimų šeima užtiko vieną skunkį netolimo kaimyno rūsy, ir džiaugdamiesi jį stvėrė ir pastvėrė... Deja, tai būta skunkio ne Pepe de Pew...

Moteriškiausias vyras

Plattsburgh, N.Y. — Seržantas Thomas Johnson čia nutraukė konkursą ir po 88 val. ir 37 minučių nutilo kalbėjęs, kadangi gerklės balso stygos buvo visiškai pavargusios. Jis buvo pasiryžęs iškalbėti 100 valandų be sustojimo.

Skaitykite "N-nas"

Visi į Wellandą, Kanadą, Ont., nes Medžiotojų-meškeriojų klubas "Lituanica" š. m. rugpiučio 23 d. rengia didelę, linksmą vasaros sezono uždarymo

GEGUŽINĖ—PIKNIKA

WELLANDE, ST. STEPHENS HALL

PORT ROBINSON ROAD IR MAIN STREET EAST

Pradžią 3 val., programa 6 val. vakare.

GROS GERIAUSIAS WELLANDO ORKESTRAS.

Programą pirmą kartą Wellande atliks:

Solistai: p. ALEKSANDRAS PAULIONIS

p. VERONIKA PAULIONIENĖ ir

p. KAZIMIERA ŠUKIENĖ.

Akompanuoja: p. VALTER SCHANEFELT.

BUS TURTINGAS BUFETAS IR GAUSIŲ LAIMĖJIMŲ. Laukiama daug svečių iš Kanados ir JA Valstybių. Nepraleiskite šios paskutinės puikios gegužinės. Iki pasimatymo!

LAUKIAM! RENGĖJAI.

Kai laiškas kaštavo \$5

Salt Lake City, Utah. — Šio miesto laikraštis Tribune ramina savo mormonus nenusiminti, kad pašto ženklai laiškam pakelti iš 3 centų iki 4 centų, primindamas, kad dar ne taip seniai "Pony Express", tai yra arkliais gabenamas paštas, imdavo už pusės uncijos laišką po 5 dolerius.

JUOKAI

Walla-Walla, garsiajame JAV kalėjime, vienas kalinys nekantriai išvyniojo gautą religinio turinio knygų siuntinį, kuriame, kaip buvo sutarta, tikėjosi rasti piūklelių ir nylono virvių. Koks buvo jo nusivylimas, kai jis tarp knygų rado tik raštelį nuo kalėjimo vadovybės: "Dėmesio! Nors tamsta, gal būt, būsi nusivy-

lęs, bet ką gi padarysi: tiek kvaili mes vis dėlto nesame. Geriausių linkėjimų!"

Vieno vokiečių laikraščio redakcija gavo užklašinimą: "Prieš 10 metų aš susipažinau su jaunu vyru-amerikiečiu, kuris mokėjo nepaprastai gerai šokti. Jis man labai patiko, ir aš daviau jam savo adresą. Bet jis nieko nerašė. Aš vis labiau ir labiau jo pasiilgstu. Jo vardas Joe, jis kilęs iš Connecticut, dėvi 47 numerio batus. Kaip jūs manote: ar šių duomenų užtenka, kad galima būtų surast tą vyrą Amerikoje?"

Omahoje, Nebr., maskuoti banditai pavogė iš bankininko Kellogo našlės deimantinius karolius \$3000 vertės. Idomiauusia tai, kad Mrs. Kellog buvo tuos karolius nupirkusi ne sau, o savo... šuniui.

PADEKIME ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE!

Vėl siunčiame Jūsų užsakytus pas mus ar Jūsų pačių pristatytus siuntinius į visus kraštus. Taip pat parduodame visų rūšių medžiagas, odą ir kitas prekes žemiausiomis kainomis.

Kviečiame visus lietuvius įsitikinti, kad mūsų patarnavimas yra tikrai nuoširdus ir lietuviškas, o visus mūsų buvusiuosius klientus nuoširdžiausiai kviečiame sugrįžti pas mus ir vėl jaustis kaip SAVUOSE NAMUOSE—VIENOS ŠEIMOS NARIAIS.

PATRIA GIFT PARCEL CO.

3741 West 26th Street, Chicago 23, Ill., USA.

Tel.: Crawford 7-2126

SKOLINK IŠ STANDARD UŽ ŽEMESNĮ NUOŠIMTĮ TAUPYK PAS STANDARD—

Stipriausioji Chicagos Bendrovė

Turtas \$60,000,000.00

Atsargos Fondas 5,700,000.00

Chartered and Supervised by the U. S. Government

JUSTIN MACKIEWICH, Prez.

CARLO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šėštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Trečiądieniais visai neatidaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141